

17.1.22

טבלת סוכרים – פחמימות

מאפיין	מסיסות	מתוק / לא מתוק	גודל מולקולה	הסוכר	
גפן	מסויס	מתוק	קטן	גלוקוז	1
פירות	נ	נ	ק	פרוקטוז	2
סוכר נזיל	נ	נ	הזא מדי	סוכרוז	3
חלב	נ	נ	ט	לקטוז	4
צמחים	נ	נ	אזורה	עמילן	5
כריז וסרדי	נ	נ	ט	גליקוגן	6
זאן תא	נ	נ	ט	תאית	7

תאית היא לא חומר תשמורת

תפוח אדמה

מה שאנחנו אוכלים זה פקעת.
איבר אגירה תת קרקעי, שקיים בצמחים רב שנתיים
מסויימים.
מהפקעת יצאו שורשים כלפי מטה.
מהפקעת יצאו גבעולים ועליהם עלים כלפי מעלה.
יהיו גם פרחים, שמהם יתפתחו פירות.
מה מכילה הפקעת? עמילן.
כאשר מפרקים עמילן מתקבל גלוקוז.
הפירוק נעשה על ידי אנזימים.
עמילן הוא פחמימה, רב סוכר וחומר תשמורת.
עמילן הוא חומר תשמורת בצמחים.
חומר תשמורת בבעלי חיים הוא גליקוגן, שנמצא בשרירים
ובכבד.
חומר תשמורת נוסף שיש בצמחים ובבעלי חיים הוא: שומן.

17.1.22

מעבדה

מה נושא המעבדה?

אוסמוזה ודיפוזיה בגלילי תפוח אדמה.

מהי שאלת המחקר?

מה השפעת סוכרים שונים (גלוקוז, סוכרוז, עמילן) על תהליך

האוסמוזה בגלילי תפוח אדמה?

ביצוע הניסוי = הכנת 3 גלילים באותו אורך.

מהי השערת המחקר? כלומר, התשובה לשאלת המחקר.

מושגים לניסוי: גודל המולקולה, מסיסות, קרום בררני, אוסמוזה.

אולי מים יצאו והסוכר יתמוסס.

בסיס ביולוגי

הטבלה...

איך מארגנים את התוצאות? טבלה.

השפעת אבקות (גלוקוז סוכרוז, עמילן) על תהליך הדיפוזיה
בגלילי תפוח אדמה

עמילן	סוכרוז	גלוקוז	
לא	כן	כן	התמוססות
0 מ"מ – אגם, שי ונועם	7 מ"מ – אגם, שי ונועם,	1 מ"מ – אגם, שי ונועם	כמות מים בסרגל במ"מ
0%	0.5%	1%	מדידה נוספת במשורה במ"ל

מסקנות

מה אנחנו מסבירים בעזרת מושגים ביולוגיים לגבי התופעה בעוד הרבה תפוחי אדמה אחרים.

כשחותכים ירקות יוצאים מהם מים, שנקראים מי פציעה. התאים נחתכו ויוצאים מהם מים.

גלוקוז

הגלוקוז התמוסס במי הפציעה. בגלוקוז יצאו פחות מים.

הגלוקוז בנוי מחד סוכר - חלקיקים קטנים יחסית.

הגלוקוז יצר עם המים סביבה היפרטונית.

סוכרוז

הסוכרוז התמוסס במי הפציעה. בסוכרוז יצאו הכי הרבה מים.

הסוכרוז בנוי מדו סוכר - שתי מולקולות של חד סוכר מחוברות יחד.

הסוכרוז יצר עם המים סביבה היפרטונית. מים יוצאים החוצה.

בפנים "ריכוז מים" גבוה, ובחוץ נמוך.

עמילן

העמילן לא התמוסס במי הפציעה.

בעמילן לא יצאו מים.

אם אין התמוססות - לא יכול להתרחש תהליך ביולוגי.

העמילן מולקולה גדולה, שלא יכולה לעבור דרך קרום

התא.

דו"ח ניסוי - מעבדה במדעים

שם התלמיד: _____
כיתה: _____
תאריך הגשה: _____

נושא הניסוי: _____
מטרת הניסוי: _____
השערת הניסוי: _____
חומרים וכלים: _____
מהלך הניסוי: _____
_____
_____
_____

תוצאות הניסוי: *כותרת לטבלה:* _____

הקטן/הגדל את הטבלה בהתאם לצורך

מסקנות הניסוי:

א. הסבר לתוצאות הניסוי: _____
_____
_____

תוצאות הניסוי: כותרת לטבלה: _____

הקטן/הגדל את הטבלה בהתאם לצורך

מסקנות הניסוי:

א. הסבר לתוצאות הניסוי: _____

_____
_____
_____

ב. מסקנה: _____

ג. התייחסות להשערת הניסוי: _____

ד. תשובות לשאלות: _____

_____
_____

עבודה נעימה !

עד כאן - 17.1.22